

Slovo k povzbuzení na pondělí 19. října 2020, památku sv. Jana de Brébeuf a Izáka Joguese
Biblická čtení: Ef 2,1-10; Ž 100; Lk 22,15-21,13-21

Milé sestry, milí bratři,

i přestože se zdá, že dnešní evangelijní úryvek – známé podobenství o boháčovi a stodolách – výmluvně promlouvá do nynější situace, do pandemií tak znejistěného a ohroženého světa, do situací osobních i společenských ztrát dosavadních pozemských jistot, do ohrožení a bolestí, pokračujeme přesto v našich pokusech o rozjímání nad čtením prvním z listu Efezským.

Tento novozákonní list otevíráme již několikátý den, a proto již mohlo být vícekrát připomenuto, že jej jako celek lze považovat za jakési shrnutí pavlovské novozákonní teologie. Celým listem se prolínají velká teologická témata týkající se především tajemství spásy. Nejinak je tomu i v dnešním úryvku, který navíc můžeme číst také jako určitou koncentraci Pavlovy křesťanské vize dějin spásy, jinak tak velkolepě rozvinuté především v jeho listu Římanům:

Člověk byl od úsvitu dějin otrokem hříchu. Jako první zhřešil už Adam, nechal se svést svým tělem, když okusil zakázané ovoce, lákavé na pohled a chutné k jídlu. Celý lidský rod tak propadl smrti, neboť tato porušenost přešla na celé Adamovo potomstvo, které začalo žít podle zlých duchů «v ovzduší» a «jak si to žádalo tělo». Lidská přirozenost byla narušena, každý člověk se rodí s tímto porušením. Až Pán Ježíš – Kristus, Boží syn, Druhý Adam – svou milostí člověka z tohoto područí vysvobodil. Tím začala nová doba, doba po Kristu, doba od jeho narození počítaná jako „léta Páně“ (*anno Domini*), doba, kdy už člověk nemusí být „pod hříchem“ (*sub peccato*), ale může být „pod milostí“ (*sub gratia*). Boží milost dává člověku bez jeho zásluhy víru, a tak otevírá srdce pro vlastní přijetí spásy. A je to zase milost, «Boží dar», který vede k člověka k dobrým skutkům, ke spáse patřícím a ze spásy vyvěrajícím. «Jsme přece jeho dílo, stvořeni v Kristu Ježíši k dobrým skutkům. Bůh je předem připravil, abychom je pak uskutečňovali ve svém životě» čteme v dnešním úryvku.

Možná první, co by v nás tato četba měla probudit, čím by v nás měl dnešní úryvek zarezonovat, je vděčnost. Vděčnost, že jsme se narodili v biblické poslední době, tedy v době po Kristu, a že nám navíc byl dán dar víry v Pána Ježíše, a tak vírou víme, kde Boží milost čerpat: u Pána Ježíše, v křesťanství.

Vděčností za spásu, vděčností za Pána Ježíše a víru v něj bylo prodchnuté celé prvotní křesťanství. Řada hymnických a vyznavačských míst v pavlovských listech je toho výrazným svědectvím. I dnešní úryvek je takový a je dobré jej i takto číst: jako projev (samozřejmě nejen Pavlovy) křesťanské vděčnosti.

Proto by asi bylo dobré se jím nechat k vděčnosti také pohnout. Třeba tím, že nám Boží slovo připomene, za co bychom měli být Bohu v první řadě vděční, především za dar spásy skrze Pána Ježíše.

Vděčnost je pro autenticitu našeho křesťanství (a samozřejmě nejenom pro ni) nesmírně důležitou vlastností. Postoj vděčnosti dává lépe vidět Boha, a tak pomáhá se otevřít působení jeho milosti. Tedy přijmout Boží sílu k vděčné životní odpovědi na Boží dílo spásy, k odpovědi živé víry, k níž patří právě i «konání dobrých skutků, které Bůh předem připravil».

Bůh touží po tom, abychom konali dobro stále a za všech okolností, abychom se od konání dobra nenechali nikým a ničím odradit. K tomu předem připravil milost dávající sílu to či ono dobro skutečně vykonat.

A že tomu tak je, jak čteme v dnešním prvním čtení, o tom svědčí kupříkladu i ti dnešní svatí. Jsou jimi jezuitští misionáři první poloviny 17. století, svatý Jan de Brébeuf a Izák Jogues a ještě několik jejich druhů. Odešli z rodné Francie, aby v Severní Americe, na pomezí dnešní Kanady a Spojených států, hlásali evangelium indiánským kmenům. Své poslání chápali právě jako konání toho největšího dobra, pro které se narodili, ke kterému byli povoláni. A –

podobně jako mnozí další – v tom vytrvali i navzdory nepřízni, nepřijetí a nakonec i navzdory mimořádně krutému mučení. Tak čteme v jejich životopise.

Kéž by vděčnost byla jednou z prvních emocí naší křesťanské víry. Zkusme jí pomoci tím, že si třeba jen představíme, kde bychom byli bez Pána Ježíše, bez Boží pomoci a útěchy, bez Božího odpuštění, bez stále se opakujícího Božího odpouštění. Zkusme své vděčnosti pomoci třeba i četbou biblických úryvků, jakým je ten dnešní.

Je to prostě vděčnost, která nám může pomoci otevřít naše srdce pro Boží milost, pro Boží sílu vytrvat v dobrém, pro které jsme se narodili, a to za všech okolností. A toho je přeci stále potřeba...